

SESSIONS CIENTÍFIQUES. HOMENATGE DE LES ACADÈMIES AL DR. JOSEP LAPORTE I SALAS

JOSEP LAPORTE: UNA DEDICACIÓ AL SERVEI DEL PAÍS

CABRÉ i CASTELLVÍ, Teresa

Presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans

Avui algunes de les entitats que el doctor Laporte va presidir li retem un nou homenatge en reconeixement de la seva dedicació i bon mestratge: l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, que presidí del 1970 al 1974, la Universitat Autònoma de Barcelona, de la qual fou rector del 1976 al 1980, la Reial Acadèmia de Medicina, de què fou president del 1993 al 2002, i l'Institut d'Estudis Catalans, que va presidir del 2002 al 2005. I encara hi podria haver unes quantes entitats més, perquè Josep Laporte va ser del 1980 al 1988 conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, del 1988 al 1992 conseller d'Ensenyament, i del 1992 al 1995 comissionat d'Universitats.

Aquest encadenament de responsabilitats que Josep Laporte va tenir no és de cap manera atzarós ni gratuït. La seva capacitat d'entendre els fenòmens globalment, la seva ferma determinació al costat del seu caràcter prudent, l'actitud dialogant i la seva habilitat relacional (com diu el seu fill Joan-Ramon en la carta que li va escriure arran de la seva mort) el feien una persona de consens, una persona de fiar, una persona, en concret, que assumia de manera seriosa la responsabilitat que acceptava i tenia un projecte al cap per desenvolupar durant el seu mandat.

El tema que se m'ha encomanat avui és que parli de Josep Laporte i l'Institut d'Estudis Catalans, des que hi va entrar com a membre de la Secció de Ciències Biològiques l'any 1978, tot i que prèviament, l'any 1953, quan just tenia trenta-un anys, ja havia rebut un dels Premis de l'Institut, que aleshores s'atorgaven clandestinament, el Premi Masot i Palmés, pel treball *Noves idees sobre la farmacologia de la coagulació*.

Quan va ser nomenat membre de la Secció de Ciències Biològiques, Laporte era rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, el primer rector elegit en aquesta universitat creada el 1968. No disposava, doncs, de gaire temps per dedicar-lo a les activitats de la Secció. Tot i així, l'any 1985, quan era conseller de Sanitat del Govern de la Generalitat de Catalunya, va acceptar d'impartir la lliçó inaugural del curs 1985-1986 que va titular «Població i salut a Catalunya» i va ser editada per l'IEC.

Josep Laporte va acceptar de presentar-se a la Presidència de l'Institut d'Estudis Catalans quan ja no exercia activament cap responsabilitat política. La candidatura que encapçalava comptava amb Salvador Giner i Antoni Riera com a vicepresidents i Salvador Alegret com a secretari general. Van prendre possessió dels càrrecs el 2 de setembre de 2003.

El període en el qual va estar al davant de la institució va deixar una empremta inesborrable per la seva visió del que havia de ser l'Institut d'Estudis Catalans i la manera com concebia la responsabilitat que tenia: sempre com un servei al país.

Durant el seu mandat, Josep Laporte va retornar a l'Institut el clima de tolerància i respecte que s'havia desballestat i va dur a terme una acció eficaç i profunda, preocupat sobretot per dos temes: l'ús social de la llengua i l'economia de l'IEC. Pel que fa a l'economia, va aconseguir de signar amb la Generalitat de Catalunya el primer contracte programa pluriennal, que va permetre l'expansió de la institució. Pel que fa a la llengua i al seu ús social, va impulsar l'opuscle *L'ús social de la llengua catalana*, que va tenir un ampli ressò en el seu moment i que encara avui es manté. I va aconseguir també, amb el seu tarannà dialogant i obert, que durant

el seu mandat l'Acadèmia Valenciana reconegués la unitat de la llengua catalana, element indispensable per a una actuació lingüística i cultural conjunta.

Les dues declaracions sobre la llengua i sobre la recerca que l'IEC va fer sota la seva presidència, «Perspectives del segle XXI: recerca i país» i «L'ús social de la llengua catalana» (emeses el 21 d'octubre de 2004), són la mostra més representativa de la funció que l'Institut ha de tenir: l'assessorament dels poders públics en temes de rellevància políti-

ca i social, des d'una posició rigorosa, informada i basada en dades.

El doctor Josep Laporte va morir en l'exercici de la presidència de l'IEC als vuitanta-dos anys a causa d'una aturada cardiorespiratòria poc abans de presentar al Palau de la Generalitat el *Primer informe sobre el canvi climàtic a Catalunya*, dirigit per Josep Enric Llebot i editat per l'IEC.

Tota una vida de servei a la llengua, la cultura i el país. L'Institut d'Estudis Catalans sempre li estarà agraït.